

Novelizace metodického opatření HH
***Měření a hodnocení mikroklimatických
podmínek pracovního prostředí a vnitřního
prostředí staveb***

Zuzana Mathauserová
Laboratoř pro fyzikální faktory
SZÚ – CHPPL
zmat@szu.cz

URČENO PRO – měření a hodnocení MKL ve všech typech prostředí:

- **NV č. 361/2007 Sb. ve znění NV č. 93/2012 Sb.**
- **Vyhláška č. 410/2005 Sb. ve znění vyhlášky č. 343/2009 Sb.**
- **Vyhláška č. 6/2003 Sb.**
- **Vyhláška č. 238/2011 Sb.**
- **Vyhláška č. 107/2013 Sb.**

Je validovaným postupem pro autorizační sety B 4 a H5 a pro akreditované zkoušky

Doplnění veličin v souladu s NV č. 93/2012 Sb.:

- **Stereoteplota t_{st}**
- **Horizontální rozdíl teplot $[\Delta t_{st} - t_g]$**
- **Časové údaje? Celoročně přípustné, kalendářní rok ....**
- ***Intenzita sálání***
- ***Pitný režim*** – opatření k náhradě ztráty tekutin organizmu potem a dýcháním
- ***Ochranný nápoj*** - nápoj poskytovaný zaměstnavatelem zaměstnanci k ochraně zdraví před účinky zátěže teplem nebo chladem

Intenzita sálání I ($\text{W}\cdot\text{m}^{-2}$) vyjádřená jako efektivní tok sdílený sáláním, popisuje výměnu tepla sáláním mezi povrchy (plochami) prostoru a lidským tělem.

Je zmíněna ve vyhlášce č. 6/2003 Sb. – **Měří se?**

Pro přímá měření slouží radiometry. Intenzitu sálání lze také vypočítat pomocí radiační teploty ze vztahu

$$I = [(t_r + 273)^4 - 8,65 \cdot 10^9] / 17,3 \cdot 10^6 \quad (\text{W}\cdot\text{m}^{-2})$$

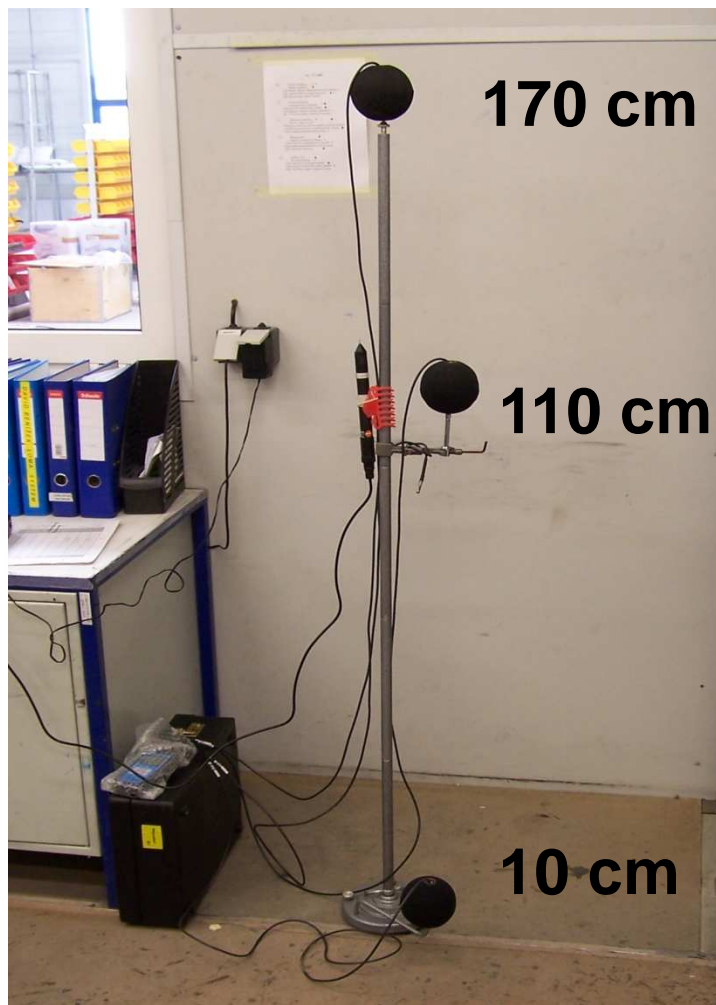
$$t_r = [(t_g + 273)^4 + 2,9 \cdot 10^8 \cdot v_a^{0,6} (t_g - t_a)]^{1/4} - 273$$

2,5

Nebo z t_{st} : $t_r = 3,4153 t_{st} - 57,0004$

Nedošlo ke změně podmínek měření – týká se:

- **Míst měření**
- **Počtu a délek měření**
- **Výšek měření (...přizpůsobit vzrůstu a poloze)**
- **Definice zimního a letního období roku (*jde o venkovní teploty*), ověření venkovních podmínek**

Úprava výšek – v předškolních a školských zařízeních, ve zdravotnictví, kabinách strojvedoucích .... apod

Tabulka č. 5 Přípustný vertikální rozdíl mezi výslednou teplotou kulového teploměru na úrovni hlavy a kotníků ... pro všechna nevenkovní pracoviště, třída práce I a IIa

t _g na úrovni hlavy [°C]	(t _g hlava – t _g kotník) [°C]	
	kategorie A,B	kategorie C
19	0,0	0,5
20	0,0	1,0
21	0,0	1,5
22	0,5	2,0
23	1,5	3,0
24	2,5	3,5
25	3,5	4,5
26	4,5	5,5
27	5,5	6,5

A, B – pro klimatizovaná pracoviště
C – pro všechna pracoviště

Úroveň hlavy = 1100 mm

Zatím v metodice není

Tab. č. 4 Přípustné horizontální rozdíly mezi stereoteplotou a výslednou teplotou kulového teploměru $[\Delta(t_{st}-t_g)]$ na úrovni hlavy pro práci tř. I a IIa vykonávanou na klim. pracovišti, přír. větraném pracovišti a na pracovišti, na němž je k větrání použito kombinované nebo nucené větrání ~~pro práci tř. I až V~~

t_g hlava [°C]	Přípustný horizontální rozdíl $\Delta(t_{st}-t_g)$ [°C]			
	vůči chlad. povrchu		vůči tep. povrchu	
	kat. A,B	kat. C	kat. A,B	kat. C
19	0,4	-0,9	6,8	8,1
20	0,1	-1,2	6,6	7,9
21	-0,3	-1,6	6,2	7,5
22	-0,9	-2,2	5,6	6,9
23	-1,6	-2,9	4,9	6,2
24	-2,5	-3,8	3,9	5,3
25	-3,6	-4,9	2,9	4,2
26	-4,6	-6,2	1,9	3,2
27	-6,1	-7,4	0,6	1,9

Stereoteplota t_{st} - nový návrh

t_g hlava [°C]	Přípustný horizontální rozdíl $\Delta(t_{st}-t_g)$ [°C]			
	vůči chlad. povrchu		vůči tep. povrchu	
	kat. A,B	kat. C	kat. A,B	kat. C
19	0,5	-0,5	7,0	8,5
20	± 0,5	-1,0	6,5	8,0
21	-0,5	-1,5	6,0	7,5
22	-1,0	-2,0	5,5	7,0
23	-1,5	-3,0	5,0	6,0
24	-2,5	-4,0	4,0	5,5
25	-3,5	-5,0	3,0	4,0
26	-5,0	-6,0	2,0	3,0
27	-6,0	-7,5	0,5	1,5

ČSN EN ISO 7726, požadovaná přesnost $\pm 0,2$ °C pro komfort, ± 1 °C pro tepelnou zátěž

Přístroje na měření t_{st}

- kulový stereoteploměr
- dvoukulový radiometr (použití pro správné řízení?)
- orientačně kulový teploměr se zákrytem proti vlivu sálání
- **WBGT ?**

Tabulky x výpočetní program

Oba způsoby dávají jen přibližný odhad !

$t_a = 20\text{ °C}$, $t_g = 30\text{ °C}$, $v_a = 1,0\text{ m.s}^{-1}$, $rh = 20\%$, $M = 131\text{ W.m}^{-2}$, $0,64\text{ clo}$
aklimatizovaný muž

Délka směny		8 hod	12 hod
tabulka	t_{sm} t_{max}	480 min	480 + 20 % = 576min 480 + 50 % = 720 min
Výpočet	t_{sm} t_{max}	bez omezení (480 min)	bez omezení (720 min)

$t_a = 20\text{ °C}$, $t_g = 40\text{ °C}$, $v_a = 1,4\text{ m.s}^{-1}$, $rh = 24\%$, $M = 150\text{ W.m}^{-2}$, $0,84\text{ clo}$
aklimatizovaný muž

Délka směny		8 hod	12 hod
tabulka	t_{sm} t_{max}	239 min 29 min	372 min; 359 min 29 min
Výpočet	t_{sm} t_{max}	389 min 389 min	389 min 389 min

Pitný režim

Pro zjištění nároku je zde uveden obdobný postup jako v § 3b NV 93/2012 Sb. Zátěž teplem na pracovišti – tj. jedno měření musí být k dispozici **provedené autorizovaným nebo akreditovaným subjektem** a dále se už využívá podobnost současných meteorologických dat a dat v době měření, případně podobnosti teplot vzduchu na pracovišti **ověří zaměstnavatel**.

To základní podrobné měření na pracovištích bez technologického tepla je v letním období, tzn. při venkovních teplotách 25 až 30 °C, v teplých a horkých provozech na venkovní teplotě asi tolik nezáleží. U venkovních pracovišť?

Jak postupovat, jestliže se při výpočtu náhrady tekutin dostaneme mimo tab. 6?

- Nízká teplota na pracovišti třídy IIb (2 dcl/os)
- Vysoké teploty překračující horní hranici teplot (5 lit/os)

Děkuji za pozornost a přeji krásný zbytek dne

